

**Notitie reikwijdte en detailniveau
aanvulling planMER bestemmingsplan
buitengebied**

CONCEPT

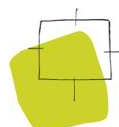
BügelHajema

Plek voor ideeën

**Notitie reikwijdte en detailniveau
aanvulling planMER bestemmingsplan
buitengebied**

C O N C E P T

5 september 2011
Projectnummer 179.00.01.01.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	PlanMER	9
2.1	Wat is een planMER?	9
2.2	Doel planMER	10
2.3	Waarom een planMER voor bestemmingsplan buitengebied Oost Gelre	10
2.4	Procedure planMER	12
3	Reikwijdte en detailniveau	13
3.1	Reikwijdte	13
3.2	Voornemen en context	13
3.3	Alternatieven en detailniveau	14

Inleiding

De gemeente Oost Gelre heeft besloten tot een integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied. Het plangebied bestaat uit het buitengebied van de gemeente Oost Gelre, met uitzondering van een tweetal landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) op gemeentelijk grondgebied. Hiervoor is een afzonderlijk 'Bestemmingsplan Landbouwontwikkelingsgebieden Ruurlose Broek en Mariënelde' opgesteld. Dit bestemmingsplan is vastgesteld op 2 augustus 2010 en op 31 december 2010 onherroepelijk geworden.

Ter onderbouwing van het bestemmingsplan voor de landbouwontwikkelingsgebieden is een planMER opgesteld, samen met de buurgemeente Berkelland (PlanMER LOG's Oost Gelre en Berkelland, 9 juli 2009). Op 18 januari heeft de commissie m.e.r. hiervoor een (positief) toetsingsadvies afgegeven.

De vraag is of in het planMER voor de LOG's ook voldoende is ingegaan op het overige buitengebied in Oost-Gelre. Ofwel: vormt het planMER voor de LOG's ook voldoende onderbouwing voor het bestemmingsplan buitengebied (exclusief de LOG's).

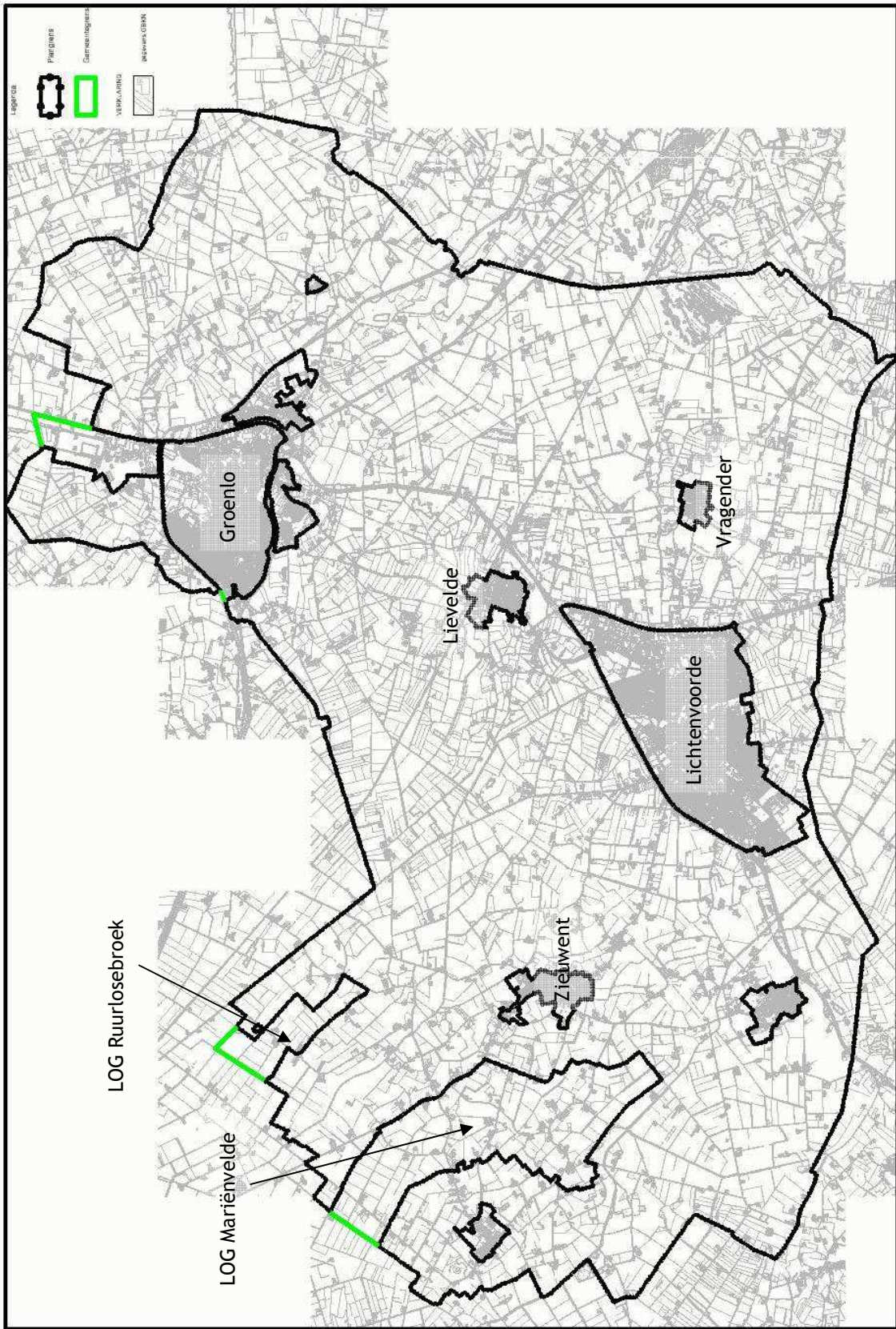
In het planMER voor de LOG's is (vanzelfsprekend) ingestoken op de milieueffecten van de (uitbreiding van) intensieve veehouderijen. Daarbij zijn in hoofdlijnen twee alternatieven beoordeeld:

- concentreren in de LOG's, en
- verspreiden in het buitengebied.

Met name door het tweede alternatief is ook gekeken naar de effecten van vergroting van intensieve veehouderijen in het hele buitengebied. De milieueffecten van de uitbreiding van intensieve veehouderijen in het overig buitengebied is daarmee voldoende in beeld gebracht.

Echter: in het bestemmingsplan buitengebied krijgen ook andere agrarische bedrijven dan intensieve veehouderijen mogelijkheden om uit te breiden. Met name de vergroting van grondgebonden agrarische bedrijven kan behoorlijke effecten hebben. Dat is in het planMER voor de LOG's alleen beoordeeld ten behoeve van de passende beoordeling. Het is noodzakelijk om ook de milieueffecten te beschrijven van andere milieuaspecten dan de effecten op de aanwezige en omliggende Natura 2000-gebieden.

Die noodzaak vloeit ook met name voort uit de wijziging van het Besluit m.e.r. per 1 april jl. Op grond van dat Besluit zijn ook voor de grotere melkveehouderijen en andere niet intensieve veehouderijen drempels opgenomen, waarboven een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt. Als het bestemmingsplan ruimte biedt voor dergelijke grote veehouderijen dan is het bestemmingsplan kaderstellend en dient er een planMER te worden opgesteld.

Kaart begrenzing plangebied

Aangezien het planMER voor de LOG's al wel een belangrijke onderbouwing van milieueffecten biedt voor het bestemmingsplan buitengebied wordt voorgesteld om niet een geheel nieuw planMER op te stellen, maar een aanvulling te maken van het planMER voor de LOG's.

De eerste stap om te komen tot een (aanvulling van een) planMER betreft het opstellen van voorliggende Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

In deze Notitie wordt ingegaan op de volgende aspecten:

- Hoofdstuk 2 gaat nader in op de planMER-plicht, doel en inhoud en de procedure.
- Hoofdstuk 3 gaat in op reikwijdte en detailniveau van de aanvulling van het planMER.

Begrippen

In deze notitie worden de volgende begrippen gehanteerd:

- m.e.r.: milieueffectrapportage: de procedure;
- m.e.r. voor plannen (plan-m.e.r): de m.e.r.-procedure voor plannen die een kader stellen voor m.e.r.-(beoordeling)plichtige activiteiten. Hiervoor geldt altijd de uitgebreide procedure;
- m.e.r. voor besluiten (Besluit m.e.r^{*}): procedure voor besluiten die bij de wet m.e.r.-plichtig zijn, afhankelijk van het project en de ligging is een beperkte of uitgebreide procedure aan de orde;
- MER: milieueffectrapport (het rapport).

^{*} Een Besluit m.e.r. wordt meestal project-m.e.r. genoemd om een duidelijk verschil tussen een plan en een project aan te geven. Om onderscheidenlijk te zijn, spreken wij bij het MER (rapport) ook nog steeds van het planMER en het ProjectMER (ofwel het BesluitMER).

2.1

Wat is een planMER?

In een planMER, het rapport dat het resultaat vormt van het proces van de milieueffectrapportage, worden de effecten van voorgenomen activiteiten op de verschillende milieuaspecten beschreven en beoordeeld. Aan de hand hiervan kunnen verschillende alternatieven worden afgewogen, om uiteindelijk tot een goed onderbouwde keuze te komen en deze te verwerken in het beoogde (bestemmings)plan.

Een planMER dient aan de volgende inhoudelijke eisen te voldoen:

INHOUDELIJKE EISEN

- inhoud en doelstellingen van het plan en de mogelijke relatie met andere plannen;
- bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkelingen als het plan niet zou worden uitgevoerd;
- relevante beleidsdoelstellingen en de wijze waarop hiermee in het plan rekening is gehouden;
- beschrijving van de mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen van zowel het plan als van redelijke alternatieven voor het plan, inclusief een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald;
- beschrijving van mogelijke gevolgen van het plan op gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese vogel- en/of habitatrichtlijn;
- een beschrijving van maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden genomen om mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, dan wel te beperken of ongedaan te maken;
- een overzicht van de leemten als het gevolg van het ontbreken van kennis of informatie;
- de voorgenomen monitoringsmaatregelen;
- een voor een algemeen publiek op begrijpelijke wijze geformuleerde samenvatting.

Met nadelige milieugevolgen worden mogelijke aanzienlijke milieueffecten bedoeld voor met name biodiversiteit, bevolking, gezondheid van de mens, fauna, flora, bodem, water, lucht, klimaatfactoren, cultureel erfgoed met inbegrip van architectonisch en archeologisch erfgoed, landschap en de wisselwerking tussen deze elementen.

2.2

Doel planMER

Het doel van een plan-m.e.r. is om de milieugevolgen van een plan, in voorliggend geval een bestemmingsplan, in beeld te brengen voordat er een besluit over wordt genomen. Zo kan het milieubelang volwaardig worden meegewogen in de besluitvorming door het 'bevoegd gezag' (de overheid die het besluit moet nemen).

De plan-m.e.r. is gekoppeld aan het bestemmingsplan dat kaderstellend is voor eventuele concrete projecten of activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen, in dit geval het bestemmingsplan buitengebied. Dit kan betekenen dat voor het bestemmingsplan buitengebied een planMER wordt opgesteld en dat in een later stadium voor concrete projecten (in dit geval grote uitbreidingen van agrarische bedrijven), die op basis van het bestemmingsplan mogelijk zijn ook nog een projectMER of projectMER-beoordeling noodzakelijk zijn, die weer zijn gekoppeld aan de omgevingsvergunningen (lees milieuvergunning).

Belangrijk bij het opstellen van het MER voor een bestemmingsplan is een goede beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit (in dit geval het opstellen van het bestemmingsplan) wordt beoogd. Daarbij moeten ook alternatieven voor de voorgenomen activiteit die redelijkerwijs in beschouwing kunnen worden genomen, worden beschreven en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven.

De gemeenteraad van de gemeente Oost Gelre is voor deze planMER de initiatiefnemer en vormt het bevoegd gezag.

2.3

Waarom een planMER voor bestemmingsplan buitengebied Oost Gelre

Wettelijk kader

De plan-m.e.r.-verplichting geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgescreven plannen en programma's die:

- kaderstellend zijn voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten ; of
- een passende beoordeling behoeven in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (en daarmee in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, Natura 2000).

Maakt het bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelingsplichtige) activiteiten mogelijk?

De basisvraag is: welke keuzen worden met de vaststelling van het bestemmingsplan gemaakt en voor welke activiteiten wordt hierdoor een kader ge-

vormd oftewel de toon gezet? Het bestemmingsplan beoogt primair om de bestaande situatie en bestaande rechten overeenkomstig het geldend bestemmingsplan vast te leggen. Echter ook indien er sprake is van het ‘verlengen’ van bestaande rechten, waarmee al eerder gemaakte keuzen opnieuw worden vastgesteld, dient opnieuw te worden beoordeeld of er een planMER moet worden opgesteld. Er is immers opnieuw sprake van een kader.

Het (concept)bestemmingsplan maakt de vergroting van bouwvlakken en daarmee de uitbreiding van veehouderijen mogelijk. In het bestemmingsplan is de mogelijkheid opgenomen om via een wijzigingsbevoegdheid met nadere voorwaarden bouwvlakken te vergroten tot maximaal 2 ha.

Volgens het Besluit m.e.r. is er sprake van m.e.r.-(beoordelingsplichtige) activiteiten in de volgende gevallen:

1. ‘de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van dieren. Hiervoor gelden als drempelwaarden:

Activiteit	Drempel m.e.r.-plicht	Drempel m.e.r.-beoordelingsplicht
Aantal plaatsen voor pluimvee mesthoenders	> 85.000	> 40.000
Aantal plaatsen voor hennen	> 60.000	> 45.000
Aantal plaatsen voor mestvarkens	> 3.000	> 2.000
Aantal plaatsen voor zeugen	> 900	> 750
Aantal plaatsen voor biggen	n.v.t.	> 2.700
Aantal plaatsen voor pelsdieren	n.v.t.	> 5.000
Aantal plaatsen voor konijnen voedsters	n.v.t.	> 1.000
Aantal plaatsen voor konijnen: vlees of opfok	n.v.t.	> 6.000
Aantal plaatsen voor melkkoeien (> 2 jaar)	n.v.t.	> 200
Aantal plaatsen voor vrouwelijk jongvee < 2 jaar	n.v.t.	> 340
Aantal vleesrunderen	n.v.t.	> 1.200
Aantal plaatsen voor schapen/geiten	n.v.t.	> 2.000
Aantal plaatsen voor paarden	n.v.t.	>100
Aantal plaatsen voor struisvogels	n.v.t.	> 1.000

Bij bouwvlakken van 1 à 2 ha is niet uitgesloten dat een veehouderij kan ontstaan, die boven deze m.e.r.-drempels komt.

Het bestemmingsplan is daarmee kaderstellend voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten. Op grond hiervan wordt geconcludeerd dat op basis van de huidige regelgeving er een noodzaak bestaat tot het opstellen van een planMER.

Is een passende beoordeling noodzakelijk?

In het kader van het planMER voor de LOG's is een passende beoordeling uitgevoerd waarin ook gekeken is naar de uitbreidingsmogelijkheden van rundveehouderijen in het scenario “groei rundveehouderij in het buitengebied met 0% en 10%”.

Conclusie

Aangezien het bestemmingsplan kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten (met name uitbreiding van veehouderijen), moet bij de voorbereiding van het bestemmingsplan een planMER worden opgesteld.

Het opstellen van een passende beoordeling is niet noodzakelijk omdat deze al is uitgevoerd in het kader van het planMER voor de LOG's.

2.4

Procedure planMER

De planMER-procedure omvat zeven stappen:

1. Openbare kennisgeving (artikel 7.9)
Hierin wordt in ieder geval aangegeven:
 - a. Welke stukken waar en wanneer ter inzage worden gelegd.
 - b. Wie op welke wijze en binnen welke termijn de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen naar voren te brengen met betrekking tot het voornemen op een planMER op te stellen.
 - c. Of de Commissie m.e.r. of een andere (onafhankelijke) instantie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen. In dit geval wordt daar in beginsel niet voor gekozen, maar wordt de keuze voor een aanvulling van het planMER wel met de commissie kortgesloten.
2. Raadplegen bestuursorganen op basis van Notitie Reikwijdte en Detailniveau.
De bestuursorganen die met de uitvoering van het plan te maken kunnen krijgen, worden geraadpleegd over reikwijdte en detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport (planMER, artikel 7.8). Dit betreft in ieder geval de provincie, het Waterschap en de VROM-inspectie. Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau vormt het document op basis waarvan de discussie met betrokken overheden zal plaatsvinden.
In dit geval zullen stap 1 en 2 worden gecombineerd. Dat wil zeggen dat de Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt gepubliceerd en in dat kader een ieder de gelegenheid krijgt om zienswijzen naar voren te brengen. Dit wordt gecombineerd met de inspraak op het voorontwerpbestemmingsplan.
3. Opstellen (aanvulling van het) milieueffectrapport (planMER; artikel 7.7).
4. PlanMER en ontwerpbestemmingsplan:
 - a. Terinzagelegging (artikel 7.10);
 - b. Toetsing Commissie m.e.r. (artikel 7.12)
De toetsing door de Commissie m.e.r. is verplicht.
5. Motiveren van de gevolgen van het planMER en de zienswijzen in het definitieve bestemmingsplan (artikel 7.14).
6. Bekendmaking en mededeling van het plan (artikel 7.15).
7. Evaluatie van de effecten na realisatie (artikel 7.39).

Reikwijdte en detailniveau

3

3.1

Reikwijdte

Het plangebied voor de MER omvat het gehele buitengebied van de gemeente Oost Gelre, met uitzondering van de kernen en de bedrijventerreinen en met uitzondering van de twee LOG's. Op de overzichtskaart in hoofdstuk 1 is de plangrens weergegeven.

Als tijdshorizon voor de autonome ontwikkeling (referentiesituatie) wordt tien jaar genomen, aangezien dit de planperiode van het bestemmingsplan is.

3.2

Voornemen en context

Voornemen

Het voornemen in de zin van het planMER is het opstellen van een geactualiseerd bestemmingsplan buitengebied. Het doel van het bestemmingsplan is primair om de bestaande situatie in het plangebied adequaat te regelen en op onderdelen ruimte te bieden voor passende ontwikkelingen.

Voor het planMER is van belang dat wordt beschreven welke milieugevolgen de mogelijke ontwikkelingen in het bestemmingsplan kunnen hebben. In hoofdlijnen gaat het daarbij om drie ontwikkelingen:

- vergroten van bestaande agrarische bedrijven en omschakeling van de aard van de bedrijfsvoering;
- ontwikkeling van niet-agrarische nevenactiviteiten bij bestaande agrarische bedrijven, en
- functieverandering van stoppende agrarische bedrijven naar wonen of bedrijfsfuncties.

Van deze mogelijke ontwikkelingen zijn de verwachte milieueffecten van nevenactiviteiten en functieverandering marginaal of positief in vergelijking met de voorheen aanwezige agrarische functie (in geval van functieverandering).

Daarom is het wenselijk om in het planMER te scopen op de uitbreiding van agrarische bedrijven.

Ontwikkelingen naast het voornemen

Naast de ontwikkelingen die op basis van het bestemmingsplan mogelijk zijn, wordt in het planMER ook de relatie gelegd met bekende ruimtelijke ontwikke-

lingen in en nabij het plangebied die niet in het bestemmingsplan buitengebied worden geregeld. Dit betreft met name:

- Ombouw van de N18 tot snelweg;
-

Context

Voor de gemeente Oost Gelre is het Reconstructieplan Achterhoek Liemers het uitgangspunt van beleid. De zonering van het Reconstructieplan (extensiveringsgebied en verwevingsgebied) met bijbehorende regels wordt derhalve één op één overgenomen in het bestemmingsplan.

Daarnaast is van belang dat ter voorbereiding van het nieuwe bestemmingsplan de huidige situatie in het plangebied reeds zorgvuldig in beeld is gebracht.

Op basis van de inventarisatiegegevens is vervolgens de bestaande situatie onderzocht en geanalyseerd. Het betreft een analyse van de inventarisatie en het onderzoek naar knelpunten, mogelijkheden en kansen voor het plangebied. De gegevens uit het onderzoek zijn thematisch beschreven in een afzonderlijke Nota van Uitgangspunten. De te onderscheiden thema's zijn:

- beleid overheden;
- landschap en cultuurhistorie;
- natuur;
- water;
- landbouw;
- niet-agrarische bedrijvigheid;
- wonen;
- recreatie;
- maatschappelijke voorzieningen;
- infrastructuur;
- milieu.

Voor elk thema is beschreven op welke wijze de vertaalslag plaatsvindt naar het bestemmingsplan toe.

Op 21 december 2010 heeft de gemeenteraad de Nota van Uitgangspunten vastgesteld.

3.3

Alternatieven en detailniveau

Uit praktische en pragmatische overwegingen wordt voorgesteld om aan te sluiten bij het planMER voor de LOG's, en de daarin genoemde alternatieven. In dat planMER is voor de ontwikkeling van de intensieve veehouderijen al voldoende milieuinformatie opgenomen. Een aanvulling van dat planMER ten behoeve van de grondgebonden veehouderij is dan ook een praktische oplossing.

Dat planMER bevat reeds een scenario “groei rundveehouderij in het buitengebied met 0% en 10%”.

Van dat scenario zijn in het planMER alleen de ammoniakeffecten beschreven. Voorgesteld wordt om dat scenario uit te breiden tot een volwaardig alternatief door ook de effecten voor de andere milieuthema's te beschrijven.

Het betekent dat hoofdstuk 3 van het planMER voor de LOG's wordt aangevuld met een beschrijving van de milieueffecten van het scenario “groei rundveehouderij in het buitengebied met 0% en 10%”.

Aan de hand van de paragraafindeling van dat hoofdstuk 3 komen de volgende thema's aan bod:

3.2 Natuur

Hiervan is in de passende beoordeling (3.2.1) al voldoende ingegaan op het rundveescenario. Op dit punt kan nog worden aangevuld dat in het najaar van 2011 een verordening Stikstof en Natura 2000 (op grond van de Natuurbeschermingswet 1998) door de provincie Gelderland wordt vastgesteld. Dit is een belangrijke mitigerende maatregel voor de effecten van ammoniak op de Natura 2000-gebieden. Aan de hand van deze verordening en de bijbehorende depositiebank kunnen significante effecten op de Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

Paragraaf 3.2.2. wordt aangevuld met een kwalitatieve beoordeling van de effecten van het scenario op de beschermde soorten.

3.3 Geur

Voor grondgebonden veehouderijen in de Wet geurhinder en veehouderij vaste afstanden zijn opgenomen voor de aan te houden afstand tussen een (emissiepunt van een) stal en een geurgevoelig object. Deze 'vaste' afstand is niet afhankelijk van het aantal dieren dat van die categorieën wordt gehouden. De afstand is alleen afhankelijk van de ligging van een geurgevoelig object in (100 m) of buiten (50 m) de bebouwde kom. Het aantal bedrijven in een bepaalde omgeving speelt geen rol. Omdat de effecten zeer lokaal zijn en niet afhankelijk zijn van het aantal dieren zijn de effecten van het groeiscenario voor rundveehouderij verwaarloosbaar. Op dit aspect wordt dus in de aanvulling planMER niet verder ingegaan.

3.4 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

De effecten op deze onderwerpen worden kwalitatief beschreven mede aan de hand van de informatie uit de Nota van Uitgangspunten. Daarbij worden de specifieke criteria gehanteerd, zoals die in het planMER voor de LOG's al is opgenomen. Bijzondere aandacht wordt gegeven aan de bescherming van 'De Grolse Linie 1627'.

Voor de archeologische effecten wordt de link gelegd met de gemeentelijke archeologische beleidsadvieskaart.

3.5 Verkeer, lucht en geluid

Een groeiscenario voor de grondgebonden veehouderij zal leiden tot een bescheiden verandering van de verkeersstromen en daarmee ook niet of nauwelijks invloed hebben op de luchtkwaliteit en de geluidhinder. Dit zal in de aanvulling voor het planMER nader worden onderbouwd.

3.6 Bodem en water

Aan de hand van de effectparameters uit het planMER voor de LOG's worden de effecten beschreven voor het gehele buitengebied van Oost Gelre.

3.7 Gezondheid

Dit thema speelt vooral bij de intensieve veehouderij en blijft bij de aanvulling planMER dus verder buiten beschouwing.

Colofon

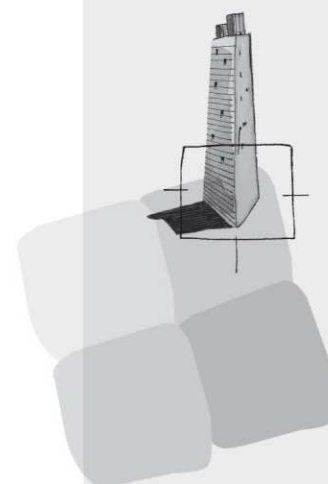
Opdrachtgever
Gemeente Oost Gelre

Contactpersoon
mevrouw M. Bluemer

Rapport
De heer drs. H.J. Veldhuis

Projectleiding
De heer drs. J.W. Bomhof

Projectnummer
179.00.01.01.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Utrechtseweg 7
Postbus 2153
3800 CD Amersfoort
T 033 465 65 45
F 033 461 14 11
E amersfoort@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort